

ΒΟΣΚΟΠΟΥΛΑ: ΥΛΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

1. Αποσπάσματα από τον «Αφηγητή» του Βάλτερ Μπένγιαμιν.

«Όλο και πιο συχνά απλώνεται αμηχανία στην παρέα όταν αρθρώνεται η επιθυμία για μια ιστορία. Είναι, ως να αφαιρέθηκε από μας μια δυνατότητα που μας φαινόταν αναπαλλοτρίωτη, το ασφαλέστερο των ασφαλών. Δηλαδή η δυνατότητα να ανταλλάσσουμε εμπειρίες» Β.ΜΠ. σελ. 8

«Εάν ο ύπνος είναι το αποκορύφωμα της σωματικής χαλάρωσης, της πνευματικής είναι η ανία. Η ανία είναι το ονειρικό πουλί, που κλωσά το αυγό της εμπειρίας. (...) Οι φωλιές του – οι δραστηριότητες που συνδέονται εσώτατα με την ανία – έχουν πεθάνει ήδη στις πόλεις, ξεπέσει και στην ύπαιθρο. Ετσι χάνεται το χάρισμα της προσεκτικής ακοής κι εξαφανίζεται η κοινότητα των προσεκτικών ακροατών (...) (Η τέχνη της αφήγησης χάνεται) γιατί δεν υφαίνουν και δε γνέθουν πλέον, ενώ τις ακούνε προσεκτικά. **Όσο περισσότερο ο προσεκτικός ακροατής λησμονά τον εαυτό του, τόσο βαθύτερα εγχαράσσεται μέσα του το άκουσμα**» Β.ΜΠ. σελ 15

«Στην πραγματικότητα η μισή τέχνη της διήγησης συνίσταται στο να κρατά κανείς μια ιστορία ελεύθερη από εξηγήσεις ενώ την αναπαράγει» Β.ΜΠ. σελ 14.

«Στη διάρθρωση των νέων χρόνων το θνήσκειν εκτοπίζεται όλο και περισσότερο από τον αντιληπτικό κόσμο των ζωντανών. Κάποτε δεν υπήρχε κανένα σπίτι, ίσως και κανένα δωμάτιο, όπου να μην είχε πεθάνει τουλάχιστον μια φορά κάποιος. (...) Σήμερα οι αστοί είναι αποστειρωμένοι κάτοικοι της αιωνιότητας σε χώρους που παρέμειναν καθαροί απ'το θάνατο και οι κληρονόμοι θα στοιβάσουν, όταν θα φτάσει το τέλος τους σε σανατόρια ή νοσοκομεία (...) Ο θάνατος είναι ο καθαγιασμός όλων όσων δύναται να εξιστορήσει ο αφηγητής. Από τον θάνατο δανείστηκε την αυθεντία του. Με άλλα λόγια: είναι η φυσική ιστορία στην οποία παραπέμπουν οι ιστορίες του»

«Ο σημερινός άνθρωπος δεν επεξεργάζεται πλέον ό,τι δεν δύναται να συντομευθεί. Πράγματι κατόρθωσε να συντομεύσει και την ίδια τη διήγηση. Βιώσαμε το γίνεσθαι του short story...που διαφεύγει από την προφορική παράδοση και δεν επιτρέπει πλέον εκείνη την αργή αλληλοεπικάλυψη λεπτών και διαφανών στρώσεων που δίνει την πιο επιτυχημένη εικόνα του τρόπου με τον οποίο έρχεται στο φως η τέλεια διήγηση από τη διαστρωμάτωση πολλαπλών μεταδιηγήσεων» σελ 17.

2.Ρολάν Μπαρτ, Αποσπάσματα του ερωτικού λόγου.

ΛΟΓΟΡΡΟΙΑ (αναμάσημα. Ο βοσκός μπορεί να αναμασά κάποιες φορές την ίδια λέξη ή την ίδια φράση. «Μόλις κατά τύχη παράγω μέσα μου μιαν επιτυχημένη φράση (στην οποία πιστεύω ότι ανακαλύπτω την ακριβή έκφραση μιας αλήθειας) η φράση αυτή μετατρέπεται σε φραστικό τύπο που τον επαναλαμβάνω ανάλογα με το πόσο με κατευνάζει (η εξεύρεση της σωστής λέξης χαρίζει ευφορία). Αναμασώ τη φράση, τρέφομαι απ'αυτήν, σαν τα παιδιά ή τους παράφρονες που έχουν προσβληθεί από μηρυκασμό τυλίγω, κουβαριάζω, υφαίνω τον ερωτικό φάκελο και ξαναρχίζω, Αυτό κάνει και ο ερωτευμένος που υποφέρει από λογόρροια: **ανακατεύει την πληγή του**»

Η ΚΑΡΔΙΑ,: Η καρδιά είναι αυτό που πιστεύω ότι δωρίζω. Κάθε φορά που το δώρο μου επιστρέφεται (...) καρδιά είναι αυτό που μένει σ'έμένα, κι αυτή η καρδιά που μου μένει στην καρδιά είναι μια καρδιά πλανταγμένη: φουσκωμένη από την αναρρόφηση που την έκανε να αυτοπληρωθεί (μόνον ο ερωτευμένος και το παιδί έχουν πλανταγμένες καρδιές.)

AGONY : Το ερωτικό άγχος είναι «ο φόβος ενός πένθους που έχει ήδη συντελεστεί από τη στιγμή που άρχισε ο έρωτας, από τη στιγμή που ένιωσα τη σαγήνη. Θα'πρεπε κάποιος να μπορούσε να μου πει «Μήν έχεις πια άγχος. Τον (την) έχεις ήδη χάσει.»

ΣΚΟΡΠΙΕΣ ΦΡΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΡΟΒΕΣ

Η αδημονία του ακροατή για το short story πως μπορεί να ενταχτεί στην παράσταση; ΟΛΟΙ ΖΗΤΟΥΝ ΠΕΡΙΛΗΨΗ!

Μήπως τελικά θα πρέπει να προστεθεί και ένα τρίτο πρόσωπο ως πρώτος αφηγητής; Ετσι ώστε το κυρίως έργο να αποτελέσει μια μετα-διήγηση; Αν υπάρξει πρώτος αφηγητής, τότε ο βοσκός είναι ο δεύτερος και η βοσκοπούλα/πατέρας ο τρίτος.

Ετσι θα φτιαξουμε ένα μεγάλο εξωτερικό κουτί που θα περιλαμβάνει όλο το *Αμόρε* και θα οδηγεί σε ένα μικρότερο –τη δεύτερη αφήγηση η οποία με τη σειρά της ενεργοποιεί την τρίτη και περισσότερο ανεξιχνίαστη: το λόγο της ίδιας της βοσκοπούλας. Τι θα έχει όμως ως περιεχόμενο το μεγάλο κουτί;

Ο αφηγητής πάσχει; Αφηγούμαι επειδή δεν αντέχω άλλο;

Ο αφηγητής μπορεί να αφηγηθεί επειδή ο χρόνος έχει δημιουργήσει την απαραίτητη απόσταση από το γεγονός; Αφηγούμαι για να μην ξεχαστώ;

Σε ποιον αφηγούμαι όταν το αντικείμενο της αφήγησης είναι απόν; Σε μια φωτογραφία;

Δύο ζωές: τη μέρα ζω τη νύχτα σε ονειρεύομαι.

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΠΑΘΕΙ ΚΑΝΕΙΣ ΣΗΜΕΡΑ ΑΠΟ ΕΡΩΤΑ; ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΡΡΩΣΤΗΣΕΙ; ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΠΕΘΑΝΕΙ;

Η βοσκοπούλα δεν χόρτασε τον αγαπημένο της. Εμεινε στο απόλυτο. Θέλει να θυμηθεί κάθε στιγμή. Το ίδιο κι εκείνος. **Άλλη ποιότητα στην ανάμνηση του καθενός. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε διπλή εκφορά του κειμένου ακόμα και σε επί σκηνής διαφωνία, ακόμα και σε μια αφήγηση από δυο φωνές ταυτόχρονα . Σα να πρόκειται σε κάποιες στιγμές για διαφορετική οπτική στα γεγονότα ενώ σε άλλες υπάρχει πλήρης ταύτιση.**

Σε αρκετές περιπτώσεις πρέπει να παίρνουμε πρωτοβουλία και να αποκαθιστούμε τα φωνήεντα που έχουν αποκοπεί από έκθλιψη κλπ με δεδομένο άλλωστε ότι **το κείμενο δεν προοριζόταν για προφορική εκφορά.** Η εκφορά θα πρέπει να αναδεικνύει τον περιέργο και ιδιωματικό (λεξιλογικά και ηχητικά) χαρακτήρα του κειμένου με σεβασμό στους παράξενους ήχους π.χ. «να βουηθήσω» **αλλά όχι να υποχρεώνει τον ηθοποιό να εκφέρει γλωσσοδέτες,** πχ: «'ς λιβάδι να μην μπω ουδ'εις περβόλι» όταν το βλέπουμε γραμμένο το κατανοούμε όταν όμως το εκφέρουμε μπορούμε να το κάνουμε «εις λιβάδι να μην μπω ουδέ εις περβόλι» αλλιώς κινδυνεύει να παρανοηθεί από τον ακροατή.

Στο έμμετρο κείμενο θα πρέπει να κατανικήσουμε την μεγάλη δύναμη του ρυθμού ο οποίος μας οδηγεί με αυτόματο πιλότο στο τέλος του στίχου και στο τέλος της κάθε στροφής. Θα πρέπει να καταστρέψουμε αυτόν τον αυτόματο πιλότο ώστε ο ακροατής να μην βολεύεται στο στερεότυπο ρυθμό και να έχει και αυτός να κάνει μία δουλειά ακούγοντας τον αφηγητή. Έτσι το ενδιαφέρον και των δύο, άρα η επικοινωνία τους παραμένουν αμείωτα.

«Δεν είναι δουλειά μου να δείξω ότι το κείμενο που εκφέρω είναι έμμετρο. Θα το καταλάβει ο ακροατής σταδιακά και θα το επιβεβαιώνει ξανά και ξανά κατά

τη διάρκεια της αφήγησης με αρκετό κόπο, αντίστοιχο με τον κόπο που καταβάλλω εγώ να μην γίνω όμηρος του στερεότυπου ρυθμού»

.Στο έμμετρο κείμενο παρατηρούμε ότι αρκετές φορές το νόημα αντιφάσκει προς το ρυθμό. Αρα αν κρατήσουμε το ρυθμό ο οποίος επιβάλλεται από τη ρίμα δεν καταλαβαίνουμε τι λέμε και τι ακούμε. Για το λόγο αυτό είναι απαραίτητο να εντοπιστούν τα νοήματα που διατρέχουν περισσότερους από έναν στίχους ή και στροφές και να εξυπηρετούνται καταργώντας το στίχο.

Η διάλεκτος και οι ιδιωτισμοί πρέπει να αντιμετωπιστούν με ειλικρίνεια και χωρίς καμώματα. Δεν πρέπει να κουκουλώσουμε την ανασφάλεια που προκαλούν σε έναν σύγχρονο ομιλητή. Ο ηθοποιός πρέπει να κάνει διπλό κόπο και αυτό δεν χρειάζεται να το κρύψει. **«Μιλάω σα να μιλάω ξένη γλώσσα, έχω αγωνία κάθε λεπτό αν γίνομαι αντιληπτός, αν μιλάω σωστά τη γλώσσα των άλλων, τη γλώσσα που δεν είναι δική μου και με ενδιαφέρει πραγματικά να καταλάβει ο ακροατής».**

ΟΙ ΑΦΗΓΗΤΕΣ ΑΥΤΟΥ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΘΕ ΔΕΥΤΕΡΟΛΕΠΤΟ ΑΝΑΓΚΗ ΤΟΥΣ ΑΚΡΟΑΤΕΣ ΑΛΛΙΩΣ ΘΑ ΕΙΧΑΝ ΠΑΡΑΜΕΙΝΕΙ ΣΤΗ ΣΙΩΠΗ ΤΟΥΣ.

Η αφηγήτρια – βοσκοπούλα είναι διαυγής: **«Βοσκέ, προσπαθώ να σε βοηθήσω να τα πεις σωστά, φτάνω να σε αμφισβητήσω, φτάνω να σε μαλώσω, να σε ποθήσω, να σε πλησιάσω, να σε στερηθώ τώρα που αφηγείσαι για τότε που ήμασταν ένα. Είμαι όμως και χαλαρή απέναντι σ'αυτό που κάνεις, στον τρόπο που αφηγείσαι γιατί σ'αγαπώ τόσο πολύ που τίποτα δεν έχει σημασία, μου αρκεί που θες να λες την ιστορία μας. Αυτό ακυρώνει το θάνατό μου. Είτε σ'αυτή είτε στην άλλη ζωή (νεκρός είσαι ή ζωντανός;;;) θα είμαστε πάλι μαζί. Ας τους πούμε λοιπόν τώρα σωστά την ιστορία κι εγώ θα σε διορθώνω γιατί εγώ βλέπω καλύτερα από εδώ που είμαι. Μπορώ να σε προστατέψω από την αγωνία σου. Εχεις αγωνία γιατί ακόμα είσαι ζωντανός. Εγώ είμαι εδώ για να σου σφυρίξω τα λόγια τα σωστά αλλά και για να σου γαργαλήσω τις αισθήσεις. Είμαι το καλό φάντασμα».**